

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23To/99/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3816010496
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Kováč
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3816010496.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Františka Kováča a sudcov JUDr. Beáty Javorkovej a JUDr. Ondreja Samaša, na verejnom zasadnutí konanom dňa 15. novembra 2016 prejednal odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Prievidza v trestnej veci obžalovaného

Q. T.

nar. XX.XX.XXXX v U., trvale bytom U., N. XXX/XX, t.č. vo väzbe v ÚVV Ilava,

ktoré podal proti rozsudku Okresného súdu Prievidza sp. zn. 3T/116/2016 zo dňa 7.9.2016 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie prokurátora z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 3T/116/2016 zo dňa 7.9.2016 bol obžalovaný Q. T. uznaný vinným v bode 1/ z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 odsek 1, odsek 2 písmeno a) Trestného zákona, s poukazom na § 138 písmeno d), j) Trestného zákona, v bode 2/ zo zločinu vydierania podľa § 189 odsek 1, odsek 2 písmeno a) Trestného zákona, s poukazom na § 138 písmeno j) Trestného zákona, pretože 1/ dňa 20.5.2016 v čase okolo 14,00 hod. v U., na H. ulici X, pod vplyvom alkoholických nápojov násilne vnikol do bytu č. XX, ktorého vlastníkom je poškodený S. U., a to tak, že po tom, ako mu poškodená C. W., ktorá v uvedenom byte býva, na búchanie pootvorila vchodové dvere do bytu, tieto násilím rukou vytláčil proti nej a bez súhlasu vošiel do bytu aj napriek tomu, že bol opakovane vyzvaný nájomníkmi bytu - poškodeným E. W. a poškodenými C. W. a E. R., aby byt opustil, na čo nereagoval a správal sa agresívne a snažil sa udierať poškodeného E. W. ako aj poškodenú C. W., avšak žiadne zranenia im nespôsobil, pričom v byte neoprávnene zotrval približne 20 minút; 2/ dňa 20.5.2016 v čase okolo 14,00 hod. v U., na H. ulici O., po tom ako násilne vnikol do bytu č. XX, t.ak vytrhol poškodenej C. W. z ruky mobilný telefón počas toho, ako telefonovala s poškodeným S. U. - vlastníkom uvedeného bytu, ktorý telefonicky opakovane vyzval obvineného, aby opustil predmetný byt, nakoľko ak tak dobrovoľne neurobí, tak privolá policajtov, po čom sa poškodenému S. U. obvinený vyhrážal slovami: „ak zavoláš policajtov, tak ťa zarezem“, a to pred tam prítomnými osobami - poškodeným E. W. a poškodenými C. W. a E. R. a následne pri odchode z bytu zakričal poškodenému E. W. a poškodenej C. W., že ak zavolajú na políciu, tak ich zabije, resp. nájde trojročnú dcéru poškodenej C. W. a túto zabije.

Bol za to odsúdený podľa § 189 odsek 2 Trestného zákona, § 41 odsek 1 Trestného zákona, § 36 písmeno l), n) Trestného zákona, § 37 písmeno h), m) Trestného zákona, § 38 odsek 2 Trestného zákona, k úhrnnému trestu odňatia slobody v trvaní 4 roky nepodmienečne. Podľa § 48 odsek 2 písmeno b) Trestného zákona bol na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Podľa § 73 odsek 2 písmeno d) Trestného zákona, § 74 odsek 1 Trestného zákona, súd obžalovanému uložil ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou.

Citovaný rozsudok nenadobudol právoplatnosť, pretože ho v zákonnej lehote napadol odvolaním proti výroku o treste prokurátor. V písomnom odôvodnení odvolania uviedol, že výrok o treste považuje za nezákonný a neprímeraný, nakoľko zo strany súdu došlo k nesprávnej aplikácii poľahčujúcich a priťažujúcich okolností. Správne mal súd použiť § 38 ods.4, § 36 písm. l), § 37 písm. h), m) Tr. zák. Priznanie okolnosti uvedenej v § 36 písm. n), Tr. zák. zovšeobecnil tak, že na jej priznanie postačí jedine vyhlásenie podľa § 257 ods.1 písm. b) Tr. zák., bez zohľadnenia aktivity obžalovaného v iných štádiách trestného konania. Obžalovaný bol v tomto prípade usvedčovaný výpoveďou tak poškodeného, ako aj svedkov. Zákonodarca mal na mysli ustanovením § 36 písm. n) Tr. zák. úplne iné situácie, napr. stav dôkaznej núdze, a z toho vyplývajúcu následnú aktivitu obvineného vo forme napomáhania príslušným orgánom. Vzhľadom k uvedenému navrhol zrušiť výrok o treste a uložiť obžalovanému trest odňatia slobody vo výmere od 6 rokov do 10 rokov, za použitia ustanovení § 189 ods.2, § 41 ods.1, § 38 ods.2,4, § 36 písm. l), § 37 písm. h),m) Tr. zák. so zaradením pre výkon trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia a ochranné liečenie protialkoholické ambulantnou formou.

K odvolaniu sa vyjadril obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu. Uviedol, že odvolanie prokurátora považuje za nedôvodné, už v prípravnom konaní po svojom prvom výsluchu sa k trestnej činnosti priznal, aktívne vo vyšetrovaní spolupracoval s vyšetrovateľom a ten následne už nemusel odstraňovať rozpory vo výpovediach svedkov a poškodených. Má za to, že prvostupňový súd postupoval správne pri určení poľahčujúcich okolností. Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní navrhol obžalovaný odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietnuť.

Odvolací súd podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré tomuto výroku predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné.

Pokiaľ ide o procesný postup súdu prvého stupňa, v tomto smere nebola v odvolaní vytýkaná žiadna chyba, pričom ani odvolací súd nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Súd prvého stupňa na základe vyhlásenia obžalovaného správne v rozsudku uznal vinu obžalovaného. V tomto rozsahu nebolo možné s poukazom na vyhlásenie obžalovaného odvolaním napadnúť výrok o vine.

K vytýkaným chybám v odvolaní prokurátora týkajúcim sa výroku o treste, uvádza senát odvolacieho súdu nasledovné. Predovšetkým je potrebné uviesť, že odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa na hodnotení osoby obžalovaného, vrátane priznania poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n/ Tr. zák. Súd prvého stupňa pritom svoj názor na osobu obžalovaného, ale aj na primeraný trest, správne a dostatočne presvedčivo odôvodnil.

Súd prvého stupňa priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n/ Tr. zák. (napomáhanie) oprel o jeho vyhlásenie o vine na súde. K tomuto odvolací súd uvádza, že po uskutočnenej rekodifikácii Trestného zákona došlo s účinnosťou od 01.01.2006 k významnej kvalitatívnej a kvantitatívnej zmene pri posudzovaní poľahčujúcich a priťažujúcich okolností. Zároveň došlo k výraznej zmene v tom, že zistený pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností má zo zákona priamy vplyv na zvýšenie dolnej hranice trestnej sadzby, resp. zníženie hornej hranice trestnej sadzby tak, ako to vyplýva z ustanovenia § 38 Tr. zák.

Najvýznamnejšia zmena spočíva v tom, že v ustanoveniach §§ 36 a 37 Tr. zák. sú poľahčujúce a priťažujúce okolnosti uvedené taxatívne. Je tomu tak preto, aby pri rozhodovaní o zvyšovaní, resp. znižovaní trestných sadzieb podľa § 38 Tr. zák. bola z hľadiska pomeru týchto okolností jednotná súdna prax. Súčasne to ale znamená povinnosť súdu priznať poľahčujúcu okolnosť alebo prihladiť na priťažujúcu okolnosť, ak sú splnené v zákone uvedené podmienky. (Výnimkou je len ustanovenie § 37 písm. m/ Tr. zák. veta za bodkočiarkou). Zároveň je potrebné uviesť, že aj vo vzťahu k priťažujúcim a poľahčujúcim okolnostiam platí zásada v pochybnostiach v prospech obvineného. To znamená, že v prípade pochybností ohľadne priťažujúcej okolnosti súd na túto neprihladiť. V prípade pochybností ohľadne poľahčujúcej okolnosti, súd túto obžalovanému prizná.

Poľahčujúca okolnosť v podobe napomáhania pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom - § 36 písm. n/ Tr. zák. patrí medzi dôležité poľahčujúce okolnosti, umožňujúce dokonca uskutočniť odklon

v trestnom konaní. V prípravnom konaní patrí medzi najvýznamnejšie napomáhanie orgánom činným v trestnom konaní (ale aj súdu) splnenie podmienok obvineným pre uzavretie dohody o vine a treste. V konaní pred súdom je takýmto najvýznamnejším napomáhaním vyhlásenie obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. por. (uznanie viny zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe). Na základe takéhoto vyhlásenia, súdu spravidla odpadá povinnosť vykonať kontradiktórne hlavné pojednávanie aj vo vzťahu k výroku o vine (rychlosť, hospodárnosť konania).

Ak teda obžalovaný Q. T. v tejto veci urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. por. a súd prvého stupňa vyhlásenie prijal, bolo povinnosťou súdu prvého stupňa priznať obžalovanému aj túto poľahčujúcu okolnosť. Túto poľahčujúcu okolnosť pritom nemožno zamieňať s poľahčujúcou okolnosťou podľa § 36 písm. l/ Tr. zák. (priznanie a úprimné oľutovanie), splnenie ktorej ešte automaticky neznamená aj napomáhanie príslušným orgánom. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že samotné priznanie a oľutovanie skutku v prípravnom konaní, či v konaní pred súdom ešte nie je splnenie podmienok na priznanie poľahčujúcej okolnosti uvedenej v ustanovení § 36 písm. n) Tr. zák.

Pokiaľ by mala byť naplnená táto podmienka už v prípravnom konaní, je potrebné, aby páchatel okrem samotného priznania a oľutovania, napríklad označil dovtedy neznáme dôležité dôkazy svedčiace v jeho neprospech, ďalších spolupáchateľov, vydal trestnou činnosťou získané veci, označil miesto pochovania obete a podobne.

Senát odvolacieho súdu však nemá pochybnosť v tom, (a uviedol to už v množstve svojich predchádzajúcich rozhodnutí), že vyhlásenie o vine považuje v konaní pred súdom za jednu z najväčších foriem napomáhania súdu.

Z týchto dôvodov sa odvolací súd nestotožnil s názorom prokurátora, že obžalovanému bola nesprávne priznaná poľahčujúca okolnosť uvedená v § 36 písm. n) Tr. zák. len na základe jeho vyhlásenia o vine. Nemožno potom následne ani súhlasiť s prokurátorom v tom, že uložený trest odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby by bol neprimerane mierny, pretože bol vymeraný v rámci zákonnej trestnej sadzby, za zohľadnenia osoby obžalovaného, okolností prípadu, aj zásad generálnej a individuálnej prevencie.

Z takto rozvedených dôvodov rozhodol odvolací súd tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.